

LAKIALOITE 64/2004 vp

Laki sotilasavustuslain muuttamisesta

Eduskunnalle

Lakialoitteessa ehdotetaan, että sotilasavustusta hakevan tai tämän perheenjäsenen varat eivät vaikuttaisi sotilasavustuksen myöntämiseen tai määrään.

Sotilasavustusta maksetaan asevelvollisuuden ajalta asevelvolliselle ja/tai tämän perheenjäsenille, mikäli palvelus on heikentänyt avustuksen hakijan toimeentulomahdollisuuksia ja hän on avustuksen tarpeessa. Sotilasavustusta saa reilut 11 000 taloutta vuosittain. Tyypillinen sotilasavustuksen saaja on 20—25-vuotias varusmies. Vuonna 2003 sotilasavustusta maksettiin keskimäärin 277 euroa kuukaudessa. Vuonna 2003 sotilasavustusta maksettiin 13,1 miljoonaa euroa, josta asumisavustuksen osuus oli yli 86 prosenttia.

Sotilasavustuslain 11 §:ssä säädetään sotilasavustuksesta päätettäessä huomioon otettavista tuloista ja varoista. Lain 2 momentin mukaan sotilasavustuksen saamiseen ja määrään eivät vaikuta sellaiset varat, jotka eivät ole käytettävissä avustusta myönnettäessä, olosuhteisiin nähden pienehköt säästöt, omassa käytössä oleva asunto tai jatkuvan toimeentulon turvaamiseksi tarpeelliset työvälineet.

Edellä kerrotut säännökset varojen huomioon ottamisesta ovat johtaneet erilaisiin tulkintoihin sekä Kansaneläkelaitoksessa että muutoksenhakuviranomaisissa, ja tilanne on kansalaisten yhdenvertaisuuden kannalta epätydyttävä. Tilanteen selkiyttämiseksi Kansaneläkelaitos on antanut uudet tulkintaohjeet paikallistoimistoille. Vuoden 2004 alusta sovelletun ohjeen mukaan säästöjä pidetään pienehköinä, ellei asevelvolli-

sen ja avustukseen oikeutettujen omaisten säästöjen yhteismäärä ylitä verojen vähentämisen jälkeen noin 3 000:tta euroa perheenjäsentä kohden.

Asevelvollisuuslain mukaan isänmaan ja lailisen yhteiskuntajärjestyksen puolustukseksi on jokainen Suomen mies asevelvollinen. Asevelvollisten palvelusaika on vähintään 180 päivää, mutta erityistehtävissä 270 tai 362 päivää. Kyse on siis miesten kansalaisvelvollisuudesta. Naisilla on mahdollisuus osallistua vapaaehtoiseen palvelukseen ja miehillä on mahdollisuus uskonnollisista tai eettisistä omantunnon syistä vapautua asevelvollisuuslain mukaisesta palveluksesta ja osallistua siviilipalvelukseen. Kaikissa näissä tilanteissa on mahdollisuus hakea sotilasavustuslain mukaista avustusta. On tärkeää, että asevelvollisuuden, siviilipalveluksen tai vapaaehtoisen palveluksen suorittaminen ei johda palvelukseen osallistujan tai tämän perheen taloudellisiin vaikeuksiin.

Varojen ottaminen huomioon sotilasavustuksesta päätettäessä johtaa yksittäisissä tilanteissa kohtuuttomuuksiin. Nykysäännösten perusteella sotilasavustusta ei voi saada, jos on saanut esimerkiksi 3 500 euron perinnön, vaan asevelvollisen on käytettävä asumiskulujen kattamiseen ja toimeentulon turvaamiseen tätä perintörahaa. Ottaen huomioon asevelvollisuuden erityisluonne ja palvelusajan lyhytaikaisuus, tätä ei voi pitää asevelvollisen kannalta hyvänä ratkaisuna.

Näillä perusteilla lakialoitteessa ehdotetaan, että kumotaan sotilasavustuslain 11 §:n 2 momentti ja poistetaan 3 §:n 1 momentin 1 kohdan

lopusta sanat "tai varoista" sekä poistetaan
11 §:n otsikosta sanat "ja varat".

*että eduskunta hyväksyy seuraavan la-
kiehdotuksen:*

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

Laki

sotilasavustuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 20 päivänä elokuuta 1993 annetun sotilasavustuslain (781/1993) 11 §:n 2 momentti, ja
muutetaan 3 §:n 1 momentin 1 kohta ja 11 §:n otsikko seuraavasti:

3 §

Sotilasavustus

Sotilasavustuksena maksetaan:

1) asevelvollisen omaiselle perusavustus,
asumisavustus ja erityisavustus turvaamaan hä-
nen henkilökohtaisia olosuhteitaan ja paikallisia
oloja vastaavan kohtuullisen toimeentulon, jol-
lei hän saa sitä käytettävissään olevista tuloista;

11 §

Huomioon otettavat tulot

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan _____
20 . päivänä _____ kuuta

Helsingissä 19 päivänä toukokuuta 2004

Lauri Kähkönen /sd
Tero Rönni /sd
Harry Wallin /sd
Jukka Roos /sd
Reijo Paajanen /kok
Eero Lämsä /kesk
Pekka Vilkuna /kesk
Timo Seppälä /kok
Esko Kurvinen /kok
Petri Salo /kok
Nils-Anders Granvik /r

Esa Lahtela /sd
Kalevi Olin /sd
Eero Akaan-Penttilä /kok
Tapani Tölli /kesk
Erkki Pulliainen /vihr
Risto Kuisma /sd
Sirpa Asko-Seljavaara /kok
Ahti Vielma /kok
Lasse Hautala /kesk
Matti Väistö /kesk